

Grans temes de la història**2014/2015**

Codi: 100218

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	FB	1	2
2500240 Musicologia	FB	1	1
2500243 Estudis clàssics	FB	1	2
2500245 Estudis anglesos	FB	1	2
2500246 Filosofia	FB	1	1
2500247 Llengua i literatura catalanes	FB	1	2
2500248 Llengua i literatura espanyoles	FB	1	2
2500256 Antropologia social i cultural	FB	1	1
2501002 Geografia i ordenació del territori	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Josep Maria Solé Sabaté

Correu electrònic: JosepMaria.Sole@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Montserrat Jiménez Sureda

Lluís Ferran Toledano González

Jordi Pomés Vives

Enric Pujol Casademont

Carolina Batet Company

Aram Monfort Coll

Adoración Moreno Martínez

Javier Tebar Hurtado

Almudena Blasco Vallés

Prerequisits

Cap. Un recorregut generalista sobre els principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat des de la Prehistòria i fins el món actual, amb diversos enfocaments temàtics de la Ciència Històrica (social, polític, econòmic, de gènere, cultural, ideològic). Teoria i metodologia de la Història.

Objectius

Un recorregut generalista sobre els principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat des de la Prehistòria i fins el món actual, amb diversos enfocaments temàtics de la Ciència Històrica (social, polític, econòmic, de gènere, cultural, ideològic). Teoria i metodologia de la Història.

Competències

Història de l'art

- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda daquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda daquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis clàssics

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda daquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis anglesos

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Filosofia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Llengua i literatura catalanes

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Llengua i literatura espanyoles

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Antropologia social i cultural

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Geografia i ordenació del territori

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics.
2. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics
3. Analitzar casos històrics de fets científics.
4. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
5. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Enumerar fets històrics que han pogut influir en el desenvolupament científic
8. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
9. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
10. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
11. Exposar els conceptes propis de la història de la ciència
12. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
13. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
14. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
15. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
16. Identificar i analitzar el vocabulari específic que ha produït cada una de les formacions socials que seran analitzades
17. Identificar i analitzar el vocabulari específic que va produir cada una de les formacions socials analitzades
18. Identificar i analitzar el vocabulari específic que va produir cada una de les formacions socials analitzades.
19. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània
20. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània.
21. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
22. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
23. Participar en debats sobre fets històrics i actuals respectant les opinions dels altres participants.
24. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
25. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina
26. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
27. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
28. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema
29. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
30. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
31. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
32. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics
33. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
34. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
35. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història
36. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història de la ciència
37. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
38. Utilitzar lèxic específic de la història

Continguts

1. El sentit del temps. El concepte d'història.

- La mesura del temps. El temps segons la tradició clàssica. El temps per a la cultura popular. El temps per a la cultura cristiana. El calendari: hores, dies, mesos i anys. El rellotge. La cronologia. L'art del temps.
- Concepte d'història. Continuitats i ruptures. El debat historiogràfic sobre les perioditzacions. La divisió de la història per edats i l'eurocentrisme. La periodització marxista de la història.
- Els conceptes d'estructura i conjuntura. Curta i llarga duració. Temps individual, temps generacional

1. L'escenari de la història.

- Les bases físiques de la vida. La maquinària planetària: vents i corrents. La mar i l'home
- El clima i la història. El clima i el futur de la humanitat. Història i ecologia
- Els mapes i el descobriment del món. La imatge europea del món durant l'Edat Mitjana. La geografia llegendària. El sistema universal cristià. La representació de la terra. Els grans descobriments geogràfics.

1. El nombre dels homes: vida, subsistència i mort dels éssers humans

- El nombre dels homes. Naixement i fertilitat
- Matrimoni i família
- Mort ordinària i mort extraordinària. Actituds davant la mort.
- La dinàmica de la població. La població actual. Problemes

1. Formes de subsistència, treball i condicions de vida

- L'agricultura en la història humana. La nova agricultura medieval. La "primera" revolució agrícola. L'aparició d'una agricultura comercialitzada. El fracàs del "capitalisme agrari". L'agricultura i el futur de la humanitat
- Comerç i navegació en els temps antics. La construcció d'un mercat europeu. Àsia i Àfrica en el comerç intercontinental. La construcció d'un mercat mundial. La formació dels mercats nacionals. La reorientació del comerç mundial
- El creixement econòmic en el passat. La indústria abans de la industrialització. La revolució industrial. L'expansió de la industrialització moderna. Industrialització i creixement econòmic avui

1. Formes d'organització col·lectiva: La societat

- Sexe, gènere i família. La història de la dona
- Raça i esclavitud
- Castes, estaments i classes
- Elits i estatus

1. L'organització política. Estat i nació

- Orígens de l'Estat. La formació de l'Estat modern.
- La nació. L'estat-nació
- Societat, Estat i corrupció
- Imperis i colònies

1. Violència, poder i resistència

- L'origen de la guerra. La guerra dels cavallers. La "revolució militar". Les guerres nacionals i mundials. Els comptes de la guerra
- Rebel·lions i revoltes. Guerres civils i guerrilles
- La criminalització de la societat. El sistema penal de l'Antic Règim. La pena de mort
- "Classes perilloses" i policia. Les noves formes de repressió

1. Les idees: I. Creences i religions

- Les grans religions d'Orient
- Les religions de l'antiguitat clàssica
- Les religions de salvació. El cristianisme. Reformes i dissidències
- L'Islam
- Política i religió

1. Les idees: II. Cultura, civilització i ciència

- La transmissió de la cultura: l'escriptura i el llibre, l'alfabetització i la lectura.
- L'evolució de la ciència. El naixement de la ciència moderna. Pensament crític i Il·lustració. Ascens i crisi de la nova ciència
- Les arts i el món modern. El romanticisme. L'Art d'avantguarda del segle XX

1. Les idees: III. Cultura popular, cultura alternativa

- Cultura popular i cultura cortesana. La funció de la cultura popular medieval. Tradició popular i literatura culta
- El combat contra la cultura popular. La persecució de la bruixeria
- La invenció de la cortesia
- La pèrdua de l'autonomia cultural
- Cultura popular, cultura de masses

Metodologia

Assistència a classes teòriques dirigides per el/la professor/a.

/

L

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Preparació de presentacions orals.

Estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38
Seminaris i pràctiques d'aula	13,5	0,54	8, 9, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 34, 36
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal per preparar la matèria	45	1,8	1, 2, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 28, 29, 35, 36, 37
Lectura de textos, redacció de treballs. Preparació	30	1,2	1, 2, 5, 6, 8, 9, 21, 22, 28, 29, 35, 36, 37, 38

Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

5
4
1

L'únic element reavaluable és l'examen. Els treballs, exposicions i pràctiques participen o poden participar de la tutorització i l'essència de l'avaluació continuada

En cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de r

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentacions orals	10%	2	0,08	23, 24, 34
Proves escrites parcials	50%	5,5	0,22	5, 6, 7, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38
Treball	40%	0	0	5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 24

Bibliografia

J. M. Roberts, Historia del mundo. De la prehistoria a nuestros días. Madrid: Debate, 2010. (tractament per etapes cronològiques)

J. Fontana, Introducció a l'estudi de la història. Barcelona: Crítica, 1997. (tractament temàtic, més estructural, que és el que seguim per fer la proposta de temari en bona mesura)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Jack Goody, El robo de la Historia, Madrid: Akal 2011 (totes les èpoques històriques).

Peter Burke. Historia Social del Conocimiento, Barcelona: Paidós, 2012.

Peter Watson, Ideas. Historia intelectual de la humanidad, Barcelona: Crítica, 2006.

Donad Wassoon, Cultura. El patrimonio común de los europeos, Barcelona: Crítica, 2006.

C.A. Bayly, El nacimiento del mundo moderno, 1780-1914, Madrid: Siglo XXI, 2009.

INSTRUMENTS

R. Overy, Historia del Mundo: The Times. La cartografía de la historia. Madrid: La Esfera de los libros, 2007.

N. J. G. Pounds, Geografía histórica de Europa. Barcelona: Crítica, 2000.

Grans temes de la història 2014 - 2015

DUBY, G. (ed.), Atlas histórico mundial, Debate, Madrid 2001.

KINDER, H.; HILGEMANN, W., Atlas Histórico Mundial, Istmo, Madrid 1999.

R. Williams, Palabras clave. Un vocabulario de la cultura y la sociedad, Buenos Aires: Ediciones Nueva Visión

Elena SÁNCHEZ DE MADARIAGA (1998), Conceptos fundamentales de historia, Madrid: Alianza Editorial.

Pierre VILAR (1980), Iniciación al vocabulario del análisis histórico, Barcelona: Crítica.